

โครงการศึกษาแหล่งเรียนรู้ต้นแบบ ตามรอยพ่อสานต่อความพอเพียง

๑. ชื่อโครงการ โครงการศึกษาแหล่งเรียนรู้ต้นแบบ ตามรอยพ่อสานต่อความพอเพียง

๒. ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ/นโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ประจำปี งบประมาณ ๒๕๖๗/มาตรฐานการประกันคุณภาพ กศน.

ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ ๒.๒ การพัฒนาภาคการผลิตและบริการ เสริมสร้างฐานการผลิตเข้มแข็งยั่งยืน และส่งเสริมเกษตรกรรายย่อยสู่เกษตรยั่งยืนเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

นโยบายเร่งด่วนเพื่อร่วมขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนากำลังคน การวิจัยและนวัตกรรมเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

นโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ข้อที่ ๑ การจัดการศึกษาเพื่อความปลอดภัย

๑.๓ ส่งเสริมคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม สร้างความตระหนักและจิตสำนึกในการอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

นโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ประจำปี ๒๕๖๗

ข้อที่ ๓ ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต

๓.๑ พัฒนาระบบการส่งเสริมให้ประชาชนมีนิสัยรักการเรียนรู้มีกระบวนการทางสังคมที่ส่งเสริมให้บุคคล กลุ่มบุคคล และชุมชนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมการสร้างสภาพแวดล้อมของชุมชน ท้องถิ่น สังคม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และสนับสนุนการสร้างกลไกการขับเคลื่อนชุมชนในการปลูกฝังและพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของประชาชน

๓.๔ จัดให้มีการฝึกอบรมอาชีพในชุมชน เพื่อเป็นการเสริมสร้างทักษะใหม่ (New Skill) เพิ่มสมรรถนะ (Upskill) หรือทบทวนทักษะ (Reskill) ให้แก่ประชาชน อาทิ อาชีพเกษตรกร อาชีพค้าขาย อาชีพบริการชุมชน อาชีพหัตถกรรม อาชีพอุตสาหกรรม ช่างก่อสร้าง ช่างไฟฟ้า ช่างประปา ช่างแอร์ ฯลฯ เพื่อเป็นเครื่องมือในการยกระดับทักษะความรู้ช่วยประชาชน ลดรายจ่ายในครัวเรือน สามารถประกอบอาชีพหลัก หรือเป็นอาชีพเสริมให้แก่ครอบครัวได้

๓.๕ ส่งเสริม สนับสนุน สร้างโอกาสให้เกิด Soft Power เพื่อเปิดโอกาสในการต่อยอดสร้างมูลค่าและสร้างรายได้รวมทั้งการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนาต่อยอดศิลปะ วัฒนธรรม ภาษา และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เป็นที่รู้จักทั้งในประเทศและต่างประเทศ อาทิ ด้านการท่องเที่ยว/งานเทศกาล/ประเพณีไทย ด้านดนตรีและศิลปะ ด้านวรรณกรรม/หนังสือ ด้านสินค้าและบริการ (อาหารไทย ผ้าไทย เครื่องหอม และสมุนไพรไทย ฯลฯ) รวมทั้งการใช้พื้นที่เป็นสถานที่เรียนรู้วัฒนธรรม ศิลปะ และประวัติศาสตร์

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และหลัก ๓ ศาสตร์

เงื่อนไขความรู้และคุณธรรม ความพอเพียง ๓ หลักการ ความพอประมาณ ความมีเหตุผลและการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี เกิดสมดุลใน ๔ มิติ ด้านวัตถุ/เศรษฐกิจ วัฒนธรรม สังคม และสิ่งแวดล้อมหลัก ๓ ศาสตร์ ศาสตร์พระราชา ศาสตร์ท้องถิ่น/ภูมิปัญญา ศาสตร์สากล

มาตรฐานการประกันคุณภาพ กศน.

มาตรฐานการประกันคุณภาพ กศน.

มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของผู้เรียนการศึกษาต่อเนื่อง

ประเด็นที่ ๑.๑ ผู้เรียนการศึกษาต่อเนื่องมีความรู้ ความสามารถ มีทักษะและคุณธรรม เป็นไปตามเกณฑ์การจบหลักสูตร

ประเด็นที่ ๑.๒ ผู้จบหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้หรือ ประยุกต์ใช้บนฐานค่านิยมร่วมของสังคม

ประเด็นที่ ๑.๓ ผู้จบหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องที่นำความรู้ไปใช้จนเห็นเป็นประจักษ์ หรือตัวอย่างที่ดี

มาตรฐานที่ ๒ คุณภาพการจัดการเรียนรู้การศึกษาต่อเนื่อง

ประเด็นที่ ๒.๑ หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องมีคุณภาพ

ประเด็นที่ ๒.๒ วิทยาการการศึกษาต่อเนื่องมีความรู้ ความสามารถหรือประสบการณ์ตรง ตามหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง

ประเด็นที่ ๒.๓ สื่อที่เอื้อต่อการเรียนรู้

ประเด็นที่ ๒.๔ การวัดและประเมินผลผู้เรียนการศึกษาต่อเนื่อง

ประเด็นที่ ๒.๕ การจัดกระบวนการเรียนรู้การศึกษาต่อเนื่องมีคุณภาพ

มาตรฐานที่ ๓ คุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา

ประเด็นที่ ๓.๑ การบริหารจัดการของสถานศึกษาที่เน้นการมีส่วนร่วม

ประเด็นที่ ๓.๔ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการ

ประเด็นที่ ๓.๕ การกำกับนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา

ประเด็นที่ ๓.๗ การส่งเสริม สนับสนุนภาคีเครือข่ายให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

ประเด็นที่ ๓.๘ การส่งเสริม สนับสนุนการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

๓. หลักการและเหตุผล

ในสภาพของสังคมปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว อันเนื่องมาจากกระแสของเศรษฐกิจ เทคโนโลยีที่ก้าวล้ำไปอย่างรวดเร็ว การคมนาคมขนส่งที่สะดวก รวดเร็ว และหลายช่องทางให้เลือกใช้ ย่อมส่งผล กระทบต่อประชาชนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทำให้แต่ละครัวเรือนมีรายจ่ายเพิ่มมากขึ้นเป็นเงาตามตัว ในขณะที่รายได้ ของประชาชนกลับมีแนวโน้มในด้านตรงกันข้าม ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่ประชาชนต้องมีการพัฒนาตนเองให้สามารถเตรียมรับ กับสภาพทางสังคมที่เปลี่ยนไป ทั้งในด้านการเพิ่มรายได้แก่กลุ่มสมาชิก การหาช่องทางในการลดรายจ่าย ตลอดจน การหาช่องทางเพิ่มโอกาสในการสร้างอาชีพ ตามปัจจัยที่ชุมชนมีอยู่ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

แนวคิดระบบเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิ พลอดุลยเดช มีพระราชดำรัสแก่ปวงชนชาวไทยนับตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๗ เป็นต้นมา นับเป็นปรัชญาและกระบวนการ ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ ได้ในทุกระดับบุคคล ครัวเรือน กลุ่มองค์กร จนถึงระดับหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ทำให้สามารถดำรงสถานอยู่ได้ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ ตลอดจน กระแสโลกาภิวัตน์ที่เป็นพลวัตทุกวินาทีโดยยึดหลักการสำคัญ ๕ ประการ คือ ๑. ด้านจิตใจ ๒. ด้านสังคม ๓. ด้าน ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ๔. ด้านเทคโนโลยี ๕. ด้านเศรษฐกิจ แต่เดิมนักพัฒนามักมุ่งที่การเพิ่มรายได้ และไม่มี การมุ่งที่การลดรายจ่าย ในเวลาเช่นนี้จะต้องปรับทิศทางใหม่ คือ จะต้องมุ่งลดรายจ่ายก่อน เป็นสำคัญและยึดหลัก พออยู่ พอกิน พอใช้

รวมถึงการจัดการพื้นที่ซึ่งเหมาะกับพื้นที่การเกษตรที่เรียกว่า “ โคก หนอง นา โมเดล ” ซึ่งเป็นการผสมผสานเกษตรทฤษฎีใหม่ เข้ากับภูมิปัญญาพื้นบ้านที่อยู่อย่างสอดคล้องกับธรรมชาติในพื้นที่นั้น ๆ โคก-หนอง-นา โมเดล เป็นการที่ให้ธรรมชาติจัดการตัวมันเองโดยมี มนุษย์เป็นส่วนส่งเสริมให้มันสำเร็จเร็วขึ้น อย่างเป็นระบบ ซึ่งโคก-หนอง-นา โมเดล ซึ่งเป็นแนวทางทำเกษตรอินทรีย์และการสร้างชีวิตที่ยั่งยืน

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองพิจิตร ได้ตระหนักถึงผลกระทบและปัญหาดังกล่าว จึงได้จัดทำโครงการศึกษาแหล่งเรียนรู้ต้นแบบ ตามรอยพ่อสานต่อความพอเพียง เพื่อนำความรู้ดังกล่าวไปพัฒนาตนเองในการประกอบอาชีพในชีวิตประจำวันและยังสามารถลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ให้กับครัวเรือน ขยายต่อยอดช่วยเหลือประชาชนให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ มีความ “พออยู่พอกิน” มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตนเอง ไม่หวั่นไหวไปกับกระแสนิยม ร่วมกันสร้างสังคมให้เข้มแข็งสามารถพึ่งตนเองได้ ช่วยให้เศรษฐกิจดีขึ้นทั้งของครอบครัวชุมชนและประเทศชาติต่อไป

๔. วัตถุประสงค์

๔.๑ ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการถอดบทเรียนได้

๔.๒ ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการทำจุลินทรีย์สังเคราะห์แสง อีเอ็มบอล พืชชาปลา และสามารถลงมือปฏิบัติได้

๔.๓ ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจและสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพบนพื้นฐานเศรษฐกิจพอเพียงได้

๕. เป้าหมาย

เชิงปริมาณ ประชาชนทั่วไป จำนวน ๓๒ คน

เชิงคุณภาพ ผู้เข้าร่วมโครงการได้เรียนรู้จากภูมิปัญญา และรับประสบการณ์จากแหล่งเรียนรู้จริง เกิดความรู้ เรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หลักการทรงงานรัชกาลที่ ๙ เป็นแนวทางในการประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตให้มีคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง และสามารถทำจุลินทรีย์สังเคราะห์แสง ทำอีเอ็มบอล ทำพืชชาปลา ได้

๖. วิธีดำเนินงาน

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย (ผู้ปฏิบัติ/ ผู้รับบริการ)	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ
๑.สำรวจปัญหา กลุ่มเป้าหมาย/ ศึกษานโยบาย	๑.เพื่อให้ทราบปัญหา และความต้องการที่ แท้จริง	ครู /วิทยากร /ประชาชน ทั่วไป	ประชาชน ทั่วไป ๓๒ คน	ณ พื้นที่ต้นแบบ การพัฒนา คุณภาพชีวิต	๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๗	๑๒,๐๐๐.-
๒.ออกแบบการ เรียนรู้อย่าง เหมาะสม กลุ่มเป้าหมาย	๒.เพื่อจัดกิจกรรมได้ ตรงตามลักษณะ/ ความต้องการของ กลุ่มเป้าหมาย	ครู /วิทยากร	ประชาชน ทั่วไป ๓๒ คน	ตามหลักทฤษฎี ใหม่ ประยุกต์ “ โคก หนอง นา”		
๓.จัดกระบวนการ เรียนรู้	๓. เพื่อให้กลุ่ม เป้าหมายเกิดการ เรียนรู้และสามารถ นำไปใช้ได้ ในชีวิตประจำวัน	ครู /วิทยากร	ประชาชน ทั่วไป ๓๒ คน	ตำบลทุ่งใหญ่ อำเภอโพธิ์ ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร		

๔.ประเมินผล	๔. เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจของกลุ่มเป้าหมาย มีการติดตามการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้	ครู /วิทยากร	ประชาชนทั่วไป ๓๒ คน			
๕.สรุป/รายงาน	๕.เพื่อให้ทราบผลการดำเนินงานของโครงการ	ครู /วิทยากร	ประชาชนทั่วไป ๓๒ คน			

๗. วงเงินงบประมาณทั้งโครงการ

เบิกจ่ายจากงบประมาณ ๒๕๖๗ จากแผนงาน : พื้นฐานด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ผลผลิตที่ ๔ ผู้รับบริการการศึกษานอกระบบ กิจกรรมการเรียนรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รหัส ๒๐๓๓๔๓๕๐๐๐๒๐๐๒๐๐๐๐๐๐ เป็นเงินจำนวน ๑๒,๐๐๐.- บาท (-หนึ่งหมื่นสองพันบาทถ้วน-) เพื่อจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานทั้งโครงการ ดังนี้

๗.๑ ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม (๓๒ คน x ๒๐ บาท x ๒ มื้อ)	เป็นเงิน	๑,๒๘๐.- บาท
๗.๒ ค่าอาหารกลางวัน (๓๒ คน x ๕๐ บาท)	เป็นเงิน	๑,๖๐๐.- บาท
๗.๔ ค่าวัสดุฝึก	เป็นเงิน	๒,๘๒๐.- บาท
๓.๕ ค่าวัสดุสำนักงาน	เป็นเงิน	๒,๐๐๐.- บาท
๗.๕ ค่าไว้นิล	เป็นเงิน	๓๐๐.- บาท
๓.๗. ค่าพาหนะเดินทางไป กลับ	เป็นเงิน	๔,๐๐๐.- บาท
รวมทั้งสิ้น		๑๒,๐๐๐.- บาท

หมายเหตุ : ขออภัยตามที่ยังจริง

๘. แผนการใช้จ่ายงบประมาณ

กิจกรรมหลัก	ไตรมาส ๑ (ต.ค.-ธ.ค.๖๖)	ไตรมาส ๒ (ม.ค.-มี.ค.๖๗)	ไตรมาส ๓ (เม.ย.-มิ.ย.๖๗)	ไตรมาส ๔ (ก.ค.-ก.ย.๖๗)
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการ ศึกษาแหล่งเรียนรู้ต้นแบบ ตามรอย พ่อสานต่อความพอเพียง				๑๒,๐๐๐.-

๙. ผู้รับผิดชอบโครงการ

๙.๑ นางธิดารัตน์ ปานทิม	ครู กศน.ตำบลเมืองเก่า
๙.๒ นายวีรพล มัดจุ	ครู กศน.ตำบลโรงช้าง
๙.๓ นางสาวศิริเพ็ญ พุพงษ์	ครู กศน.ตำบลคลองคะเชนทร์
๙.๓ นางสาวรัตนดา รัตนเจียมรังษี	ครู กศน.ตำบลดงกลาง
๙.๔ นายปรีชา งามหนองอ้อ	ครู กศน.ตำบลในเมือง
๓.๕ นางสาวศศิธร พวงเงิน	ครู กศน.ตำบลไผ่ขวาง

๑๐. เครือข่าย

- ๑๐.๑ ผู้นำท้องที่
- ๑๐.๒ ประชาชนชาวบ้าน

๑๑. โครงการที่เกี่ยวข้อง

- ๑๑.๑ โครงการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองด้านทักษะชีวิต
- ๑๑.๒ โครงการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองด้านการพัฒนาสังคมและชุมชน
- ๑๑.๓ โครงการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๑๒. ผลผลิต(Output)

- ๑๒.๑ ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการถอดบทเรียนได้
- ๑๒.๒ ผู้เข้าร่วมโครงการได้เรียนรู้การทำจุลินทรีย์สังเคราะห์แสง อีเอ็มบอล พืชชาปลา และสามารถลงมือปฏิบัติได้
- ๑๒.๓ ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจและสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพบนพื้นฐานเศรษฐกิจพอเพียงได้

ผลลัพธ์ (Outcome)

ผู้เข้าร่วมโครงการสามารถถอดบทเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๒-๓-๔ และนำแนวทางตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

๑๓. ตัวชี้วัดผลสำเร็จของโครงการ

๑๓.๑ ตัวชี้วัดผลผลิต

ผู้เข้าร่วมโครงการ ๓๒ คน หรืออย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ของผู้เข้าร่วมมีความรู้ ความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการถอดบทเรียน สามารถทำจุลินทรีย์สังเคราะห์แสง ทำอีเอ็มบอล ทำพืชชาปลา สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพบนพื้นฐานเศรษฐกิจพอเพียง

๑๓.๒ ตัวชี้วัดผลลัพธ์

๑๓.๒.๑ ร้อยละ ๘๐ ของผู้เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจอยู่ในระดับดีขึ้นไป

๑๓.๒.๒ ผู้เข้าร่วมโครงการ อย่างน้อยร้อยละ ๘๐ สามารถนำหลักการที่ได้รับความรู้มาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตและประยุกต์ใช้กับการประกอบอาชีพ

๑๔. การติดตามและประเมินผลโครงการ

๑๔.๑ แบบวัดความรู้

๑๔.๒ ชิ้นงาน (จุลินทรีย์สังเคราะห์แสง อีเอ็มบอล พืชชาปลา)

๑๔.๓ แบบประเมินความพึงพอใจ

๑๔.๔ การติดตามการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันในตัวเอง ในการประกอบอาชีพ เช่น หลักการปรับสภาพน้ำและปรับสภาพโครงสร้างดินให้กับพืชที่สามารถเป็นแหล่งอาหารได้อย่างทั่วถึง เป็นต้น

แบบเขียนหลักสูตรต่อเนื่อง

หลักสูตร โครงการศึกษาแหล่งเรียนรู้ต้นแบบ ตามรอยพ่อสานต่อความพอเพียง

จำนวน ๖ ชั่วโมง

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองพิจิตร

ความเป็นมา

ในสภาพของสังคมปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว อันเนื่องมาจากกระแสของเศรษฐกิจ เทคโนโลยีที่ก้าวล้ำไปอย่างรวดเร็ว การคมนาคมขนส่งที่สะดวก รวดเร็ว และหลายช่องทางให้เลือกใช้ ย่อมส่งผลกระทบต่อประชาชนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทำให้แต่ละครัวเรือนมีรายจ่ายเพิ่มมากขึ้นเป็นเงาตามตัว ในขณะที่รายได้ของประชาชนกลับมีแนวโน้มในด้านตรงกันข้ามซึ่งจำเป็นที่ประชาชนต้องมีการพัฒนาตนเองให้สามารถเตรียมรับกับสภาพทางสังคมที่เปลี่ยนไป ทั้งในด้านการเพิ่มรายได้แก่กลุ่มสมาชิก การหาช่องทางในการลดรายจ่าย ตลอดจนการหาช่องทางเพิ่มโอกาสในการสร้างอาชีพ ตามปัจจัยที่ชุมชนมีอยู่ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

แนวคิดระบบเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริเป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระราชดำรัสแก่ปวงชนชาวไทยนับตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๗ เป็นต้นมา นับเป็นปรัชญาและกระบวนการที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ ในทั้งระดับบุคคล ครัวเรือน กลุ่มองค์กร จนถึงระดับหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนทำให้สามารถดำรงสถานะอยู่ได้ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ ตลอดจนกระแสโลกาภิวัตน์ที่เป็นพลวัตทุกวินาทีโดยยึดหลักการสำคัญ ๕ ประการ คือ ๑. ด้านจิตใจ ๒. ด้านสังคม ๓. ด้านทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม ๔. ด้านเทคโนโลยี ๕. ด้านเศรษฐกิจ แต่เดิมนักพัฒนามักมุ่งที่การเพิ่มรายได้ และไม่มีการมุ่งที่การลดรายจ่าย ในเวลาเช่นนี้จะต้องปรับทิศทางใหม่ คือ จะต้องมุ่งลดรายจ่ายก่อน เป็นสำคัญและยึดหลักพออยู่ พอกิน พอใช้

รวมถึงการจัดการพื้นที่ซึ่งเหมาะสมกับพื้นที่การเกษตรที่เรียกว่า “ โคก หนอง นา โมเดล ” ซึ่งเป็นการผสมผสานเกษตรทฤษฎีใหม่ เข้ากับภูมิปัญญาพื้นบ้านที่อยู่อย่างสอดคล้องกับธรรมชาติในพื้นที่นั้น ๆ โคก-หนอง-นา โมเดล เป็นการที่ให้ธรรมชาติจัดการตัวมันเองโดยมี มนุษย์เป็นส่วนส่งเสริมให้มันสำเร็จเร็วขึ้น อย่างเป็นระบบ ซึ่งโคก-หนอง-นา โมเดล ซึ่งเป็นแนวทางทำเกษตรอินทรีย์และการสร้างชีวิตที่ยั่งยืน

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองพิจิตร ได้ตระหนักถึงผลกระทบและปัญหาดังกล่าว จึงได้จัดทำโครงการศึกษาแหล่งเรียนรู้ต้นแบบ ตามรอยพ่อสานต่อความพอเพียง เพื่อนำความรู้ดังกล่าวไปพัฒนาด้านตนในการประกอบอาชีพในชีวิตประจำวันและยังสามารถลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ให้กับครัวเรือน ขยายต่อยอดช่วยเหลือประชาชนให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ มีความ “พออยู่พอกิน” มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตนเอง ไม่หวั่นไหวไปกับกระแสนิยม ร่วมกันสร้างสังคมให้เข้มแข็งสามารถพึ่งตนเองได้ ช่วยให้เศรษฐกิจดีขึ้นทั้งของครอบครัวชุมชนและประเทศชาติต่อไป

หลักการของหลักสูตร

หลักสูตรกิจกรรมเสริมสร้างทักษะทางอาชีพ เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

- ๑. เป็นหลักสูตรที่มีความยืดหยุ่นในเนื้อหาสาระการเรียนรู้ และกระบวนการจัดการเรียนรู้
- ๒. มุ่งพัฒนาให้กลุ่มเป้าหมายได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมีคุณภาพ ทั้งถึงและเท่าเทียมกัน เป็นบุคคลที่มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่นและสังคม
- ๓. เน้นการฝึกปฏิบัติจริงเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไปประกอบอาชีพให้เกิดรายได้ที่มั่นคง และยั่งยืนในอาชีพ
- ๔. ส่งเสริมให้มีความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในการจัดกิจกรรม

เป้าหมาย

- ๑. ประชาชนชนทั่วไป

ระยะเวลา

จำนวน ๖ ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑	หลักและแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการ มีความรู้ความเข้าใจหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการถอดบทเรียน	ความหมาย และองค์ประกอบของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการถอดบทเรียน	วิทยากรอธิบายความหมาย และองค์ประกอบของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงพร้อมแจกใบความรู้ให้ผู้เข้าร่วมโครงการ	๑ ชม.	
๒	แนวการดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้หลักดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	หลักดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	วิทยากรอธิบายหลักดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เข้าใจง่าย	๓๐ นาที	
๓	การแบ่งพื้นที่ทำกินตามหลักเกษตรทฤษฎีใหม่ประโยชน์ของการทำเกษตรในรูปแบบเกษตรทฤษฎีใหม่	เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในการแบ่งพื้นที่ทำกินตามหลักเกษตรทฤษฎีใหม่และรู้ประโยชน์ของการทำเกษตรในรูปแบบเกษตรทฤษฎีใหม่	การแบ่งพื้นที่ทำกินตามหลักเกษตรทฤษฎีใหม่ประโยชน์ของการทำเกษตรในรูปแบบเกษตรทฤษฎีใหม่	- วิทยากรอธิบายการแบ่งพื้นที่ทำกินตามหลักเกษตรทฤษฎีใหม่ประโยชน์ของการทำเกษตรในรูปแบบเกษตรทฤษฎีใหม่	๓๐ นาที	
๔	ปฏิบัติการทำจุลินทรีย์	เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้เรื่อง	การทำจุลินทรีย์สังเคราะห์แสง	วิทยากรอธิบายเรื่องโคกหนองนาโมเดล	๑ ชม.	๒ ชม.

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
	สังเคราะห์แสง อีเอ็มบอล และ แซนวิชปลา ประโยชน์ของ จุลินทรีย์ สังเคราะห์แสง อีเอ็มบอล และ แซนวิชปลาและ วิธีการนำไปใช้	การทำจุลินทรีย์ สังเคราะห์แสง อีเอ็ม บอล และแซนวิชปลา ประโยชน์ของจุลินทรีย์ สังเคราะห์แสง อีเอ็ม บอล และแซนวิชปลา และวิธีการนำไปใช้	อีเอ็มบอล และ แซนวิชปลา ประโยชน์ของ จุลินทรีย์ สังเคราะห์แสง อีเอ็มบอล และ แซนวิชปลาและ วิธีการนำไปใช้ อีเอ็มบอล และ แซนวิชปลา	หมายถึงอะไร องค์ประกอบและ ประโยชน์ที่จะได้รับ และสาธิตพร้อม ปฏิบัติการทำ ปฏิบัติการทำจุลินทรีย์ สังเคราะห์แสง อีเอ็ม บอล และแซนวิชปลา		
๕	การถอดบทเรียน	เพื่อให้ผู้เข้าร่วม โครงการสามารถ เชื่อมโยงการถอด บทเรียน ๒-๓-๔ ตาม หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงได้	วิธีการถอด บทเรียน ๒-๓-๔ ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจ พอเพียง	ครู กศน.ตำบล อธิบาย วิธีการถอดบทเรียน ๒- ๓-๔ ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง และให้ผู้เข้าร่วม โครงการช่วยกันถอด บทเรียน	๑ ชม.	

สื่อการเรียนรู้

๑. คลิปวิดีโอ
๒. ใบความรู้
๓. วัสดุฝึกปฏิบัติการทำจุลินทรีย์สังเคราะห์แสง อีเอ็มบอล และแซนวิชปลา

การวัดผลประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียน
๒. ประเมินพฤติกรรมกาฝึกปฏิบัติ และการเรียนรู้ในกิจกรรม โดยใช้จากการสังเกตการมีส่วนร่วมในกิจกรรม

เกณฑ์การจบหลักสูตร

๑. มีเวลาร่วมกิจกรรมตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐
๓. มีผลงานผ่านการประเมินทดสอบ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐

